

har drøftet spørgsmålet om, hvorvidt beskatningen bør være progressiv eller proportional, og at der i udvalget fra alle sider var enighed om, at en proportional beskatning var at foretrække, idet både indkomstens absolutte størrelse og dens forhold til foreningens kapital eller omsætning fandtes at være uegnede som progressionsgrundlag.

I overensstemmelse med disse synspunkter går forslaget ud på at indføre en proportional beskatning af de kooperative virksomheder.

Ved fastsættelsen af beskatningsprocenten må man blandt andet have for øje, at de beløb, der udbetales medlemmerne som dividende eller efterbetaling, ikke hos medlemmerne behandles ens i skattemæssig henseende. Den efterbetaling for leverede produkter, som medlemmerne modtager fra en produktions- og salgsforening, bliver indkomstbeskattet hos modtagerne. Det samme gælder dividende, der udbetales medlemmerne fra indkøbsforeninger, der foretager indkøb af råstoffer, som medlemmerne benytter til deres bedrifts udøvelse (såsom foderstoffer og gødningsstoffer). Dividenden fra andre brugsforeninger vil derimod ikke komme under beskatning, hvor det drejer sig om almindelige forbrugsvarer, der indgår i medlemmernes privatforbrug.

Under hensyn hertil har man fundet det rettest at foreslå en højere beskatningsprocent for brugsforeninger, bortset fra de ovennævnte indkøbsforeninger, og en lavere beskatningsprocent for produktions- og salgsforeningerne samt indkøbsforeningerne.

Brugsforeningerne foreslås beskattet med 25 pct, en skattesats, der ligger nær ved den for aktieselskaber gældende beskatningsprocent, medens indkøbsforeningerne samt produktions- og salgsforeningerne foreslås beskattet med 10 pct.

At anslå det beskatningsmæssige resultat af forslagets regler er vanskeligt, da man ikke har noget pålideligt grundlag for opgørelsen af egenkapitalerne på formueskattemæssig basis. Man skønner, at den bogførte værdi af formuerne i det store og hele ligger under den formueskattemæssige værdi.

Under beskatningen inddrages nu et stort antal foreninger, der hidtil har været skattefri. For brugsforeningernes vedkommende betyder afskaffelsen af de betydelige fradrag, som de årlige udskrivningslove har hjemlet, en væsentlig forøgelse af skatte-tilsvaret, i mange tilfælde en flerdobling eller mangedobling.

Det kan oplyses, at man stikprøvevis har foretaget en undersøgelse i en skattekreds vedrørende beskatningen til staten af på den ene side de i kredsen boende købmænd og på den anden side de i kredsen hjemmehørende brugsforeninger (beskattet efter de i lovforslaget indeholdte regler) og disse foreningers uddelere. Sammenholdt med deres samlede omsætning udgjorde købmændenes skat 0,66 pct., medens det tilsvarende tal for brugsforeningerne og uddelerne var 0,56 pct.; det må herved tages i betragtning, at de pågældende brugsforeningers formue, der var opgjort på grundlag af de regnskabsmæssige værdier, antagelig vil blive en del højere, når de opgøres på formueskattemæssig basis.

Udover foranstående almindelige bemærkninger skal med hensyn til de enkelte paragraffer anføres følgende:

Til § 16.

I stk. 1 er den fikserede indkomst for lukkede brugsforeninger foreslået ansat til 4 pct. af formuen. Har foreningen i det pågældende regnskabsår også haft omsætning med ikke-medlemmer, foretages der ved ansættelsen af den fikserede indkomst en „opdeling“ af foreningens formue, svarende til forholdet mellem omsætningen med medlemmer og omsætningen med ikke-medlemmer, og indkomsten ansættes for den sidstnævnte dels vedkommende til 6 pct. af den tilsvarende del af formuen.

Også de årlige udskrivningsloves system medfører en stærkere beskatning, hvor der handles med ikke-medlemmer. Dette fremkommer dels ved, at „4 pct.-fradraget“ kun beregnes af den dividendeberettigede del af omsætningen med medlemmer, dels ved, at skatteskalaen er progressiv, bestemt efter forholdet mellem den skattepligtige del af indkomsten og den dividendeberettigede omsætning. Man har fundet det rimeligt at bevare denne forskel ved beskatningen, og da man af de tidligere nævnte grunde anser det for ønskeligt at undgå en indkomstoppgørelse er forskelsbehandlingen foreslået gennemført ved en „formuedeling“ på den anførte måde, en metode, der frembyder betydelige praktiske fordele.

Reglen i forslagets stk. 2 fastslår dels, at hovedforeningers omsætning med de kooperative virksomheder, som er medlemmer af hovedforeningen, betragtes som omsætning med medlemmer, selv om nogle af de tilsluttede foreninger har omsætning udenfor medlemskredsen, dels at det kun er